

[Niels Pedersen.]

stillet midler til rådighed til studierejser for professorer og yngre videnskabsmænd.

Ved lov af 30. marts 1946 om oprettelse af et teknisk-videnskabeligt forskningsråd blev der således bevilget årlig 250 000 kr. til dette arbejde, og ved lov af 9. juni 1948 forøgede rigsdagen Rask-Ørsted fonden fra 5 til 8 mill. kr.

Retsforbundets ordfører, det ærede medlem hr. Starcke, udtalte da:

„Det kan ikke nægtes, at det er en fortjenstfuld virksomhed, fonden udfolder . . . At man fra mange sider finder det naturligt, at videnskaben får støtte af staten, søger sin begrundelse deri, at videnskaben skønnes at tjene hele samfundet og kulturlivet. Statsstøtte kan under visse forhold være farlig. Det har man set i diktaturstaterne. Den private støtte til videnskaben kan også indeholde farlige momenter, men den er sammenlignet med den støtte, som gives af staten, mindre farlig.“

Retsforbundet kunne dengang ikke medvirke til en gennemførelse af Rask-Ørsted fondens udvidelse; man fandt, at de økonomiske forudsætninger for en udvidelse dengang ikke var tilstede.

Jeg kan slutte mig til disse betragtninger. Jeg finder, at statens økonomiske forhold heller ikke i dag er sådanne, at det høje ting kan binde så mange millioner kroner til et bestemt formål frem i tiden og derved binde vore børn og børnebørn, ja måske binde endnu længere ud i fremtiden.

Ved det foreliggende lovforslag frasiger rigsdagen sig i virkeligheden rådigheden over 2 mill. kr. årlig. Det er jo ikke så mange penge i forhold til den uhyre skatteudskrivning, vi har i dag, men der kan jo komme andre tider, hvor det er et stort beløb i forhold til skatteudskrivningen.

Den højtærede undervisningsminister sagde i sin fremsættelsestale her i tinget:

„Vi må til at være noget mere kritiske og strenge overfor os selv. Enhver oprejsning begynder med en skånselsløs erkendelse af sin egen tilstand.“

Jeg synes, at den højtærede undervisningsminister og det høje tings medlemmer skulle erkende vort lands økonomiske tilstand. Vi kan ikke vedblive at udskrive flere og højere skatter. Vore vælgere venter nu af os, at vi lovgiver sådan, at det går den anden vej, så at det bliver således, at enhver får mere og mere lov til at råde over sit eget arbejdsudbytte, og således, at enhver derved kan støtte det, som hver især finder berettiget til støtte.

Jeg er forsåvidt også enig med det ærede medlem hr. Johs. Christiansen i, at erhvervslivet burde støtte den videnskabelige forskning mere, men her gør det sig ligeledes gældende, at den beskatning, vi har, er af det omfang, at selvom der var god vilje hos erhvervslivet, ville det ikke være nemt at gennemføre en sådan støtte. Hvis man ikke blev så hårdt beskattet, ville der være mulighed for, at nogle kunne få så meget tilovers, at de kunne støtte det fortjenstfulde arbejde, som den videnskabelige forskning udfører, og det videnskabelige arbejde er af så stor betydning for os alle, at det bør støttes.

Jeg finder det rimeligt, at rigsdagen hvert år bestemmer, hvad der bør anvendes til dansk videnskabelig forskning under skyldig hensyntagen til de økonomiske forhold her i landet, og retsforbundet vil stille sig velvilligt ved behandlingen deraf. Jeg synes, at det foreliggende lovforslag i altfor høj grad vidner om, at der er adskillige ærede medlemmer i rigsdagen, der mener, at staten skal være som en alfader for os allesammen, en alfader, der uddeler milde gaver til højre og venstre, og glemmer, at det er andres surt fortjente penge, vi her så rundhåndet disponerer over.

I slutningen af lovforslagets § 1, stk. 2, står, at den foreslåede statsforskrivning optages blandt statens aktiver. Efter min opfattelse er en forskrivning en gældsforpligtelse, man påtager sig, og når statens regnskab stilles op, må derfor forskrivningen på de 4 pct. rentebærende 50 mill. kr. opføres på aktivsiden, men den gældsforpligtelse, som staten derved har påtaget sig, skal mindst sandsent også opføres på passivsiden.

De nærmere bestemmelser om fondens forvaltning og bestyrelsens sammensætning skal ifølge lovforslagets § 2 fastsættes ved kongelig anordning. Jeg vil foretrække, at rigsdagen får mere indflydelse på og bestemmelsesret herover. Jeg er i dette som i meget af det, det ærede medlem hr. Bomholt fremførte, enig med det ærede medlem.

Jeg kan ikke tilsige min gruppes medvirken til dette lovforslags gennemførelse i den foreliggende form, men vi er villige til i et udvalg at forhandle om en bedre løsning af videnskabens nuværende vanskeligheder.

Ragnhild Andersen: Det kommunistiske parti hilser dette lovforslag med glæde. Det er mit partis opfattelse, at den almindelige videnskabelige forskning altfor længe har haft trange kår i vort land, og den bekymring, mit parti nærer overfor dette lovfors-